

TOVERITAR

Asiain
suojajain, ilmestys Astoriassa, Ore., joka
distal The Western Workmen's Pub. Co:n
kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America. Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.
Huoneusto sijaitsee 10men ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.
Abonntushinta 50 senttiä kuukaudelta kerran.
Mainonnoituksesta \$1.00 ensimäisellä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta luvulta.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

Entered as second-class matter July 15th,
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS:

Selma Jokela-McCone
1569 E. 16th St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osottaa
seuraavaa:
Uusia 97
Uudistuksia 61
Katkennut 149

**LUOKKATAISTELU-
ALUELTA**

HOGUAM, WASH.

Jos minä taas vähän pakisen tääl-
tä, kaiken kiireen lomassa. Ukko
Yli-Jumala ei ole ollut tässä aikana ol-
tekaan pahalla tuulella, koska on
suosinut meitä täällä niin kauniilla
ilmalla, on aurinko paistellut aivan
kun keski kesällä.

Osaston ompeluseurala oli kokous
tämän kuun neljäs päivä, jossa muu-
nassa päätettiin pitää illamat ompeluseuran
varojen kurtuttamiseksi. Illamat pidetään
lauvantaana tämän lokakuun 27 päivä.

Ohjelma sinne koetetaan saada
niin hauska ja monipuolinen kuin on
mahdollista. Näytökskappale, ja kaik-
kea muuta mukavaa. Sanassa ti-
litsuudessa arvotaan se kaunis pöy-
ttöinen ja vielä lopuksi tanssitaankin,
jos aikaa riittää. Siis pitäkääpi mie-
lessänne tämän edellämäillitua illa.
Piletin hinta illamassa on ainostaan
25 senttiä etukäteen seikä ovelta.

Mrs Sandra Kari palasi onnellisesti
takaisin Saksan matkaltaan ja toi
mekkanaan terveen pojat, Almolle pik-
ku veljen. Siis onneksi olkoon pikku
mieheille! Kasvokoon ja varttuokoon
häneistä kunnan talstella pinalipun
juurella.

Viime sunnuntai-iltana näyteltiin
Gullin kappale "Valapatto". En ky-
kene kappaleita arvostelemaan enem-
pi kuin näyttelijöitäni, mutta y-
leensä kappale on katsomisen arvoisen
ja näyttelijöiden suorit. Hyvin.
Yleisö näytti olevan tyytyväinen nä-
kemiinsä.

Viimeaikoina ovat täällä lapset ja
jokut aikuisetkin sairastelleet jon-
tuolaista vatsatauti. Ei bene sihen
juuri ketään kuollut. Lääkärien
kesunnon mukaan johtuu se huone-
sta vedestä ja liian ruuolista hede-
mistä, jolta lapset varsinkin, tahto-
vat syödä välistä liian paljon. Siis
olkaa äidit varovaisia pienokaisienne
ruokkimisessa.

Tervehdän toveriuudella

MARIA.

DAISYTOWN, PA.

Vaikka kuinka tarkkaan katsota,
näe täällä Daisytownista ei näy kos-
kaan mitään kirjotuksia, niinkuin ei
täällä elämästä olekaan.
Onhan täällä Toverittareita kirjeen-
vaiheta vaan en tiedä mikä on vika.
—Laulisi melkein että täällä aivan
näkään.
Tänne perustettiin ompeluseura vii-

me kevilänä ja itämia on pidetty
kahdetkin rämän kesän aikana vaika
ei niistä olekaan mallimalle huu-
dettu.

Osaston hommat on olleet hiljase-
mpia näin kesän aikana. Ehkä siihen
on ollut syytä haalin pienuuskin,
vaan kumminkin täällä vielä suuria
meinaat. Kuukausi takaperin alo-
tettiin haalia korjaamaan uuteen u-
lannukaisempaan kuntoon, joten jokai-
nen voi ottaa osaa kykyjensä muk-
kaan kun saadaan suuremmat tilat.
Sitte niistä suurista Ompeluseuran
myyjäisistä piti sanoa, että ne tulee
olemaan ensikuussa. Päivää ei ole
vielä määrätty siitä ilmoitetaan tuon-
nempana.

Kaikkia naisia kehoitetaan valmistu-
maan työssä siihen mennessä. Ja
miehet panna muistime että oh-
jaatte siltöly töppöset haalia kohti
ja tulette katsomaan mitä me naiset
olemme saaneet aikaan sillä semmois-
ia käsioita kun nyt tulee olemaan
ei ole vielä koskaan ollut, niin aina-
kin vanhemmat vakouttavat. Ei mun-
ta kuin hauskaa syksyä. Toveriuudel-
la S. J.

COPPER CITY, MICH.

Syksyinen tervehdys Toverittaren
lukijakunnalle. Täältä niin hiljaisesta
paikasta kun on tämä kuparikylä.
TÄÄLLÄ ei ole mitään työlläisillä ylt-
teisyttömyitä. Eletään hiljaisuudessa
kun enne vanhaan kirkossa. TÄÄLLÄ
ei ole sitte jälkeen kupari-
saaren lakon ollut mitään hommaa
työlläisten kesken, josta voisi mainita.

Paikkakunnalle on tullut uusia a-
sukkaita paljon joka osottaa, että on
työtä miehille kun väkiluku kasvaa,
ja on samalla pois muuttanut joitain
perheitä, nim. Mrs. Branny meni
maalle Minnesotaan 3 lapsensa kans-
sa. Mies jäi vanhemman tyttären
kanssa tänne hetkeksi työhön. Mrs.
Maria Jääskeläinen on tullut miehen-
sä luo 5 lapsensa kanssa Suomesta
Hän on ollut siellä jonkun vuoden;
miehensä tuli jo talvella.

John Matkala loukkasi jalkansa ja
kärensä katavannossa jonka tähden
joutuu jonkun viikon olemaan kotona.

Meille on jo tulossa tänne se kyl-
mä talvi; lehti jo on valjennut puissa
ja osa pudonnut alas ja luonto on kovin
ikävän näköinen.

TÄÄLLÄ ei ole kesää kuin noin 3
kuuta ja talvea on 9 kuuta. Kyllä se
kysyy polttoainetta jotka on niin
kovin kallista ja joka laji on niin
kovin nousnut, että se aivan nään-
nyttää köyhän kansan.

Minä toivoisin että olisi useammin
kirjotuksia Toverittareissa täältä ku-
parisaareltaakin, kun niin harvoin nä-
kee ihmeekseen joskus vain.

Lämpin tervehdys Toverittaren i-
soille ja pienille lukijoille EUKKO.

DETROIT, MICH.

Eikähän tätä vaihteloa jo lopeteta
siskot hyvät, ainahan sitä näinkin
suuresta kylästä jostakin kertomista
löytyy tähän meidän omaan lehteen
ja nyt taas, kun alkaa oikein se talvi
kurssi.

Ompeluseurakin on jo herännyt ja
nyt siis valitaan Toverittareille oikein
virallinen kirjeenvaihtaja, mutta sa-
han sitä näin ei virallisesti ajatuk-
senaan pidetä, kun olen kuullut, että
jokainen tykkäisi Toveritarta parem-
min tilata, kun olisi paikkakunnalta
ain jostakin uutisia ja kyllä minulla
aina heti viikkosan lehdessä läpi, että
onko täälläpäin mitään, mutta en
sentähden ole tilaamatta. Tilaan sit-
tä niin kauvan kuin sinäkin dollari
pussissani löytyy ja tykkään myöskin
lukea sitä, ja varmasti jokaisen ky-
nästä vihi paljon lähtee kuin minun-
kin, niin tehdään kukin parhaamme
ja kirjotetaan aina joskus.

Tulee taas se pitkä ja kylmä talvi,
oikein jo kylmä väritys käy läpi ruu-
miin ajattellessa lämpöainneiden hin-
toja ja kun niitä ei tahdo saada vielä
rahallakaan. Entäs sitten ruokata-
vara, kun kaikki on niin kallista (ai-
nakin täällä Detroitissa) että pienel-
tään perheellä menee rahat ja kuk-
kara, puhumattakaan suurista per-
heistä, joissa varmasti aina perheen
äiti katsoo mihin senttiä pistää.

Koko maailman työlläiset hitty-
kääntäne yhteen ja polstikaamme nä-
mä kurjat epäkohdat, että ei työn
sankarit tarvitseisi epätoivoon nään-
tyä. Toveriuudella TYÖNISKIPI.

WEED, CAL.

Jospa näin illan raittisuudeksi piir-
teihin taas vanhaan Toverittaren paik-
toille. Ja tervehtäisin taas Toverit-
taren laajaa lukijakuntaa, sekä lau-
jaa toveripiiriä yli koko Amerikan.
Niin onpä tiedä täältä kertoo Juuri
paljon mitään, sillä kun ei missään
käy niin ei paljon mitään tiedä. Mis-
si huviksiin tapaan kävellä on se
asema paikalla, siellä sitä sattuu nä-
kemään jos jostakin. Nimittäin näitä
sotaan innostuneita nuoria miehiä
joita olikin noin 200 vaiheilla val-
miina lähtemään, harjoitusleirille.
Tämä oli jo neljäs ryhmä nuoria miehiä
joita täältä. Heille annettiin päiväl-
linen junaan odottamisella asemalla. Tor-
visoittokunta soitteli rakkaita säve-
liä ja ihmiset huusivat että kuului
monen mallin päähän. Ei todella voi
muuta kuin ihmetellä tämän maailman
nurinkurisuntaa.

Suuri tulipalo raivosi viidettä päi-
viä vasten illalla viiden puoli kau-
punkia mennessään kahden tunnin si-
sällä. En ole koskaan nähnyt niin
huria näkyä. Ihmiset kantoivat hu-
onekaluja minkä ehtivät ja palosam-
mutusvälineillä ei ollut mitään virkaa,
ei auttanut muu kuin antaa palaa
vain. Komppaniain sanhautusväli-
neet ehtäisivät valkean levenemästä
toiseen päähän kaupunkia. Monta
perhettä sai viettää yönsä palaan
taivaan alla. Ja mikä oli ikävintä
oli se kun kaksi miestä paloi niin
ettei ollut jällellä muuta kuin hiihty-
neitä luupalasia ja epäillään, että
vielä useampikin on saman kohtalo-
n uhreina.

Niin tämä elämä ei ole kuin tal-
telua työlläiselle, silloin juuri kuin
hän on kohtaamassa valoisampi tu-
levaisuus silloin se häneltä yltä-
kiki riistetään pois; niin kävi minulle-
kin, sillä meneti hyvän palkanni tu-
lipalon kautta.

Olen hyvin pahoillani siitä että Sel-
ma-täti on sairauden tähden pakotettu
eromaan toimestaan. Olen koko
ajan seurannut Toveritarta ja täytyy
sanoa, että se on ollut sisältörikkein
Selma-täidin ollessa ohjaksissa, josta
hänelle kiitos, että on niin nutterasti
väsymättä näinkin kauan toiminut.

Työläisäidit ja -siskot, te jokainen
tiedätte velvollisutenne ja se on tila-
ta Toveritar jokaiseen kotiin, sillä il-
man sitä olette kuin unissa kävijöitä.
Kannattakaa siis omaa lehteänne ti-
laamalla se itsellenne ja näyttäkääm-
me että me voimme pian kohottaa sen
tilaajamäärän tuohon toivottuun kym-
menen tuhanteen.
Toveriuudella, HELMI LAINE.

BUFFALO, N. Y.

Liiä väsymys ja ajan puute on
estänyt pitkäään aikaan piirtämästä
rivitä Toverittaren, joten useat tiedot
joita näette on jo vanhoja.

Osastomme toiminta alkaa meillä
olla jo entisessä hyvässä kunnossa
kesän jälkeen. On pidetty illamassa jo
parisen tätä syksynä. Toinen oli
näyttöillama jossa esitettiin "Euvar-
tolaistelu" tuvan täytelelle yleisölle.

Kuukausi eli työkokoukset on pi-
detty entisiin aikoihin nim. 1 ja 3
sunnuntai, joissa on m.m. päätetty
muksuttaa rästissä olevia jäseniä
maksujen laimilyömyksestä, vaikka tä-
nä aikana se tulisi olla jokaisen täy-
sin ajattelevan pyhä velvollisuus suo-
rittaa maksunsa ilman huomautuksia.
Meidän työemme ei ole sitä mitä sen
tulisi olla jos ensin meidät on veit-
mällä suatu yhtymään jäseniksi osas-
toon ja sitten on puisteltava hiasta
suoritamaan maksut ja erot kuten
meillä vielä näkyy olevan. On meillä
sentään hyvällä puolla, luovutettiin
paikallisen agitatioidea hyväksi \$20,
sekä Työn päivänä levitettiin ainosa
paikkakuntamme työväenlehteä "New
Age" 250 kpl. Järden toiset 250
orään osastomme jäsenen asuntoon
siksi, ettei kukaan niitä levittänyt,
vaikka lukijoita olisi ollut kyllin ka-
dulla.

Työn päivänä vietetyt kenttäjuhlat
onnistuivat hyvin osaston puolesta.
Ensikerran näin tässämaassa niin
suuren osaston työväen juhliin.

Ensimmäinen ohjelmakokous tänä
syksynä oli syysk. (7) p. Ohjelma
suoritettiin entiseen tuttuun tapaan
vaan Rähähääjä ei kuulunut. Meille
piti syntyä edistys- eli kehitysoseura,
jotka tarkoitus olisi ottaa ohjelmako-
kouksen paikka ja oli siihen valittu
komiteakin, vaan pelkään, että se

**Naisten lehden
toimittaja halutaan**

Täten julistetaan hakukelpoisten
toverien haettavaksi toimittajaa palk-
ka Amerikan suomalaisten sosialis-
tien naisten lehdessä, Toverittareissa.
Hakijalta vaaditaan ennen kaikkea
kunnollista sosalismin tuntemusta,
sekä kykyä kirjoitella sosialistisen
maltmankatsomuksen valiosa helppo-
tajuista kirjoituksia. Hakijaksi kel-
paa mies yhtä hyvin kuin nainenkin,
kunhan vain voi esittää näyttö-
kykenevyydetään tehtävään ja on
kuulunut vähintään vuoden S. S. Jär-
jestöön. Englanninkielen taito on
välttämätön.

Hakemukset ja palkkavaatimukset
ovat lähetettävät ennen marraskuun
2 päivää Toverin johtokunnalle, joka
antaa lähempää tietoja niitä halua-
ville sitä ennenkin. Toimeen on as-
tuttava heti kutsun saatua.

TOVERIN JOHTOKUNTA.
Box 99, Astoria, Ore.

kuoli synnytyssuhteissa. Toivottava
se ei ole kuoleman, mutta kun mei-
llä on ennenkin käynyt samoin nim.
voimisteluseuran kanssa, sekä puhuja-
etta lauluseura, Juuri ilmoille päästyä
nukkuvat "Herran rauhaan".

Muuten jos mainittu seura ei synny
pidetään ohjelmakokoukset ennallaan
nim. joka neljäs sunnuntai klo 4. Ja
toivon, että niihin otetaan joukolla
osaa niin ohjelmassa kuin kuulemisese-
kin.

Näytelmäseura on päättänyt näy-
tellä "Karjalan kannaksella" 20 p. lo-
kak. Kappale on katsomisen arvoisen
kauniina lauluneen. Luulen että se
tullaan näyttämään La Touraine
haallilla. Muistakaa buffalolaiset pi-
tää mieleissänne.

Tov. J. Oikemus oli meille puhu-
massa syysk. 27, 28 ja 30 päivinä.
Ensimmäisen illan aiheena oli Imperia-
listista toimintaa eli juonittelua, tois-
ensa illana on ollut tilaisuudessa kuule-
lemaan, sunnuntai-illan aiheena oli
joukkoliikke joukkovoimana. Puheli
selväpiirteistä sekä opettavaisista mo-
lempina iltoina. Mikä on ikävintä et-
tä ei miele ollut ennen annettu mi-
tään tietoa puhujan saapumisesta
ennenkuin oimme Raivaajasta ja
silloin oli hian myöhä järjestää tilai-
sua ja levittää tietoa niille jotka
eivät seuraa lehtiä. Kuulijoita oli
kaikkia tilaisuuksissa vähän, sunnun-
taina 28 heinä. Meillä ei ole haalia
aina saatavissa ja siltäkin syystä oli-
si saatava tieto noin viikkoa ennen
puhujan saapumista ettei huoli mennä
yksityisten asuntoihin kuten nyt toi-
senä illana täytyi tehdä.

Hätänsä viettivät osastomme moni-
votinen jäsen Julius Tapper ja Elina
Rutanen syysk. 29 p:nä osaston haan-
illa. Juhlat oli komat — siellä sai
noin 200 henkeä käyttäjä hyväkseen
Tapperin vieraanvaraisuutta, josta
hän on hyvin tunettu meille Buffalo-
laisille.

Kaipaaksika on paljon vaan suurin
kalpaus on minulla ja kai muillakin
ompeluseuran alkamainen. Olen odo-
tettu jo kauvan että kai sitä joku
torstai-iltana taas istutaan joukolla neu-
la kourassa. Onhan se niin kodikkaa
soittaa suuta käsityön ääressä kaulya
odotellussa ja kai se pian tapahtuakin
ja silloin kaikille naisillemme neu-
la suoraksi kuten on tehty muunakin tal-
vina. M. L.

NEW YORK, N. Y.

Olen koko kesän seurannut tark-
kaan Toveritarta, toivolla näkeväni
joukun kirjoituksen täältä suuresta
nais-maailmasta. Itävä kyllä, näin
suuresta mielisyydestä kuin on tämä
Suur-New York, ei näy olevan mi-
tään sanomista naisilla oman leh-
tensä puolesta. Kyllä täällä sen-
tään olisi paljonkin puhumista, en
tiedä missä Toverittaren kirjeenvaihtaja
haluaa vielä levittää kesäle-
ppoa?

Toiset kesäilomalliset ovat jo tul-
leet ja juhlineet sitä suurta histo-
rialista juhlaa, jota vietämme täällä
syysk. 29—30 p:nä. Silloin nim. avar-
tiin New Yorkin suomalaisille työläis-
sille sellainen koti viidennellä ave-
nuolla, jonka vertaista ei vielä löydy
täältä maantereilta. Tämä on todella